

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3407

Vragen van het lid **Teeven** (VVD) aan de minister en de staatssecretaris van Justitie over *de stijging van overvallen*. (Ingezonden 26 juni 2009)

1

Hebt u kennisgenomen van de explosieve stijging van het aantal overvallen in de eerste maanden van 2009? Is het waar dat woningen en benzinstations steeds vaker het doelwit zijn?¹

2

Hoe is het mogelijk dat u beweert dat de zware criminaliteit in Nederland afneemt?

3

Wat voor maatregelen zijn tot op heden genomen om deze overvalgolven in te dammen?

4

Is het niet noodzakelijk dat er ten spoedigste weer «hit-and-run» overvalteams komen bij de politie, die direct kunnen inspelen op dit soort gewelddadige overvallen?

5

Waarom wordt nog steeds de vrijheid gelaten aan de korpsen, terwijl de veiligheid van burgers en ondernemers direct in gevaar lijkt te komen?

6

Is het een goed idee om de particuliere beveiligings- en

recherchebranche meer in te schakelen bij onopvallende en opvallende surveillance om overvallen «te verijdelen»? Bent u bereid dit beter mogelijk te maken door de informatieuitwisseling te vergemakkelijken?

7

Deelt u de mening dat in dit soort zaken er altijd een direct snelle reactie van justitie moet zijn in de vorm van snelrecht als er arrestaties zijn?

¹ GPD, 25 juni 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 6 augustus 2009)

1

Ja, ik heb kennisgenomen van de publicatie waarnaar verwezen wordt. Uit het overvallenregistratiesysteem van de politie blijkt dat in de eerste maanden van 2009 het totale aantal overvallen is toegenomen van 288 in januari naar 311 in februari. Daarna zette een daling in van 275 in maart en 184 in april naar 163 in mei. Deze afname tekent zich ook af bij overvallen op woningen van zowel particulieren als in beroepsmatig verband (82 in januari, 62 in mei) en op benzinstations (15 in januari, 32 in februari, 7 in mei). Het aantal overvallen is in 2009 nog wel steeds hoger dan in dezelfde maanden in de afgelopen drie jaar. Het aantal overvallen in de eerste vijf maanden

van 2009 lag 24% hoger dan in dezelfde periode van 2008.

2

Bij de aanbidding van het Masterplan Gevangeniswezen 2009–2014 aan uw Kamer heeft de Staatssecretaris van Justitie aangegeven dat onder meer de afnemende criminaliteit in het algemeen en de daling van zwaardere vormen van criminaliteit zoals moord, doodslag, overvallen en inbraken in het bijzonder de achterblijvende bezetting van de celcapaciteit veroorzaakt hebben.¹ Deze feitelijke constatering is gebaseerd op gegevens over een langere termijn. In de periode 2000–2006 nam de overvalcriminaliteit gestaag af. De consequenties van de hierboven beschreven recente toename van het aantal overvallen is meegenomen bij het maken van het Masterplan en kan zonodig worden opgevangen door de gehanteerde capaciteitsbuffer van 13,8%.²

3

In de politieregio's krijgt de aanpak van overvallen onverminderd prioriteit. Er zijn speciale onderzoeksteams geformeerd. De verhoogde inzet heeft ertoe geleid dat in de eerste vijf maanden van 2009 het aantal opgeloste zaken met 51% en het aantal aangehouden verdachten met 62% is toegenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2008. Daarnaast bundelen ondernemers, gemeenten, de politie en justitie de krachten om

(preventieve) maatregelen tegen overvallen te treffen. Bij brief van 31 maart 2009 heb ik extra maatregelen in het vooruitzicht gesteld, die een integrale repressieve en preventieve aanpak moeten bevorderen.³ Gestart zijn de deelprojecten «Vroegsignalering en versnelde aanpak» en «Analyse» (met een verdiepingsslag voor overvallen op woningen en op geld- en waardetransporten), die conform het Nationaal Intelligence Model (NIM) worden uitgevoerd. Ook is de oprichting van de Taskforce Overvallen nagenoeg rond.

4

De overvalcriminaliteit concentreert zich in een aantal politieregio's. In de regio's waar de overvalproblematiek nijpend is, heeft de politie al speciale overvalteams geformeerd om deze ernstige vorm van criminaliteit aan te pakken. Zo is het hoge aantal overvallen in Tilburg eind vorig jaar via een projectmatige aanpak van politie, Openbaar Ministerie en bedrijfsleven teruggedrongen. Daarnaast wordt de aanpak van de regio-overstijgende (overval)criminaliteit gecoördineerd via de bovenregionale researcheteams.

5

De korpsen zijn het best op de hoogte van de criminaliteitsproblemen die in de eigen regio spelen en de maatregelen die op basis daarvan getroffen moeten worden.

6

Lokale partijen kunnen besluiten particuliere beveiligers in te schakelen om het toezicht in het (semi-)publieke domein te vergroten. Over de voorwaarden die daaraan verbonden zijn, is uw Kamer bij brief van 7 mei 2004 geïnformeerd.⁴ Tot de voorwaarden behoort dat de inzet van particuliere beveiligers moet passen bij de problematiek. Dit betekent dat als voorzienbaar is dat toezicht tot handhaving moet leiden, er geen plaats is voor particuliere beveiligers. Een ander vereiste is dat er afspraken gemaakt worden over de informatieverstrekking en het gebruik van de informatie. Ik acht deze voorwaarden van belang ter waarborging van de democratische controle op de inzet, de proportionaliteit en de herkenbaarheid voor het publiek. Wat betreft het vergemakkelijken van de informatieuitwisseling wijs ik erop

dat de Wet politiegegevens daartoe al voldoende mogelijkheden biedt. De wet kent namelijk de mogelijkheid dat op regionaal niveau wordt besloten tot verstrekking van politiegegevens aan derden met het oog op een doel dat niet onverenigbaar is met de politietaak. Verstrekking is mogelijk in een incidenteel geval of in het kader van een samenwerkingsverband van de politie met andere personen of instanties. Voorwaarde is dat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang, dat tot verstrekking noodzaakt.

7

Met betrekking tot overvallen is de kans groot dat vanwege de complexiteit van de zaak snelrecht niet kan worden toegepast. Een vereiste is namelijk dat het moet gaan om een bewijstechnisch relatief eenvoudige zaak. Daarnaast kunnen zaken waarbij sprake is van vordering van immateriële schade of zaken waarin een slachtoffer gebruik wil maken van het recht om gehoord te worden, niet in aanmerking komen voor snelrecht. Een andere reden om snelrecht niet toe te passen kan de hoogte van de strafeis zijn. Snelrecht vindt plaats bij de politierechter, die maximaal 12 maanden gevangenisstraf kan opleggen.

¹ Kamerstukken II, 2008/09, 24 587, nr. 341.

² Kamerstukken II, 2008/09, 24 587, nr. 345.

³ Kamerstukken II, 2008/09, 28 684, nr. 210.

⁴ Kamerstukken II, 2003/04, 28 684, nr. 28.